

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om konsumentrådgivning och till lagar om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket och 30 § i självstyrelselagen för Åland

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om konsumentrådgivning som ska ersätta den nuvarande lagen om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna. Enligt förslaget ska konsumentrådgivningen vara en statligt finansierad och organiserad verksamhet. Det föreslås att innehållet i konsumentrådgivningen definieras på nytt, dock utifrån uppgiftsbeskrivningen i den nuvarande lagen om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna.

Det föreslås att Konsumentverket ska ha hand om ledningen, styrningen och tillsynen av konsumentrådgivningen. Konsumentrådgivning ska höra till magistratens uppgifter, dock så att magistratens behörighet inte ska bestämmas regionalt. Statsrådet ska bestämma vilka magistrater som ska tillhandahålla konsumentrådgivning. Magistraten ska i för-

sta hand ordna skötseln av uppgifterna genom att utse rådgivare till sina verksamhetsställen. Magistraten kan också köpa konsumentrådgivningstjänster av en serviceproducent som är lämplig för uppgiften.

Vidare föreslås i lagen bestämmelser bland annat om vem som har rätt att få konsumentrådgivning och om konsumentrådgivarnas behörighet. Enligt förslaget ska de som sköter konsumentrådgivningsuppgifter som huvudsyssla, om de så vill, under i lagen föreskrivna förutsättningar kunna bli utnämnda till tjänster som inrättas vid magistraterna.

I propositionen ingår dessutom förslag till lagar om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket och om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2009.

INNEHÅLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLSFÖRTECKNING	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Konsumentrådgivningen i de övriga nordiska länderna.....	5
Sverige.....	5
Norge.....	5
Danmark	6
2.3 Bedömning av nuläget	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	9
4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal.....	9
4.3 Företagskonsekvenser	11
4.4 Regionala konsekvenser och konsekvenser för medborgarna.....	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
DETALJMOTIVERING	12
1 LAGFÖRSLAG	12
1.1 Lagen om konsumentrådgivning.....	12
1.2 Lag om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket	17
1.3 Lag om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland.....	17
2 IKRAFTTRÄDANDE	17
3 LAGSTIFTNINGSORDNING	17
LAGFÖRSLAG	19
Lag om konsumentrådgivning.....	19
Lag om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket.....	21
Lag om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland.....	22
BILAGA	23
PARALLELLTEXT	23
Lag om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket.....	23
Lag om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland.....	24

ALLMÅN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007) trädde i kraft den 23 februari 2007. Lagens syfte är bl.a. en översyn av uppgiftsfördelningen mellan kommunerna och staten så att det finns en stark strukturell och ekonomisk grund för ordnandet och produktionen av den service som kommunerna ansvarar för. Lagens mål är att i hela landet säkerställa service av hög kvalitet som är tillgänglig för invånarna. Servicestrukturen ska vara heltäckande och ekonomisk och den ska möjliggöra en effektiv användning av resurserna.

I 8 § i den nämnda lagen finns en förteckning över de uppgifter som ska överföras från kommunerna till staten. Enligt förteckningen övertar staten bl.a. ordnandet och finansieringen av de uppgifter som ålagts kommunerna i lagen om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna (72/1992), nedan *konsumentrådgivningslagen*. Ordnandet och finansieringen av uppgifterna ska överföras på staten senast den 1 januari 2009.

Propositionen syftar till att skapa sådana ramar för den konsumentrådgivning som överförs till att ordnas och finansieras av staten som säkerställer att verksamheten är framgångsrik och rådgivningen är tillgänglig på lika villkor i hela landet.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Den tidigare lagen om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna (39/1978) och förordningen om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna (608/1978) trädde i kraft 1978. Inom ramen för budgeten betalades till kommunerna statsbidrag för ordnande av konsumentrådgivning. Statsrådet beslutade skilt för varje år hur många kommuner som skulle få statsbidrag. Statsandelen för konsumentrådgivning var graderad per bärkraftsklass enligt de faktiska kostnaderna och utgjorde 25-75 % av utgifterna. I ordnandet av konsumentrådgivning deltog

handels- och industriministeriet och näringsstyrelsen som lydde under ministeriet.

År 1978 började 15 kommuner tillhandahålla konsumentrådgivning. Rådgivningen inleddes stegvis. År 1989 fanns det 63 konsumentrådgivare inom 188 kommuner. Kommunerna ordnade rådgivning antingen var för sig eller på basis av samarbetsavtal tillsammans med grannkommunerna.

Från ingången av 1989 ändrades bestämmelserna om statsandelar. Sedan dess får samtliga kommuner en kalkylmässig statsandel för anordnande av kommunal konsumentrådgivning. Trots detta hade hälften av kommunerna inte ordnat konsumentrådgivning när konsumentrådgivningslagen trädde i kraft den 15 februari 1992.

Konsumentrådgivningslagen gäller också landskapet Åland. Enligt 30 § 11 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på kommunerna i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och kommunerna.

I konsumentrådgivningslagen förpliktas kommunerna att ordna fri konsumentrådgivning. För tjänster som orsakar särskilda kostnader kan kommunen uppbära en avgift. Rådgivningen tillhandahålls i första hand personer som är bosatta i kommunen.

Vid konsumentrådgivning lämnas allmänna upplysningar och tillhandahållas personlig rådgivning i frågor som är av betydelse för konsumtionsbesluten och i frågor som gäller konsumenternas ställning, bistås konsumenter i enskilda konflikter mellan en näringsidkare och en konsument så att saken reds ut och en förlikningsuppgörelse eftersträvas samt hänvisas konsumenten vid behov till det behöriga rättsskyddsorganet, övervakas priserna och kvaliteten på konsumtionsnyttigheter, marknadsföringen av dem och avtalsvillkoren samt lämnas på begäran bistånd till andra konsumentmyndigheter.

En kommun kan ordna konsumentrådgivning genom att inrätta en eller flera tjänster eller uppgifter i arbetsavtalsförhållande som konsumentrådgivare, genom att ingå överenskommelse om samverkan med en annan

kommun eller andra kommuner eller genom att köpa rådgivningstjänster av en annan kommun. Tjänsten eller uppgiften kan även vara en deltidstjänst eller deltidsuppgift eller kombineras med en annan kommunal tjänst eller uppgift, om inte detta äventyrar opartisk och balanserad skötsel av konsumentrådgivningen.

Kommunen kan också anskaffa konsumentrådgivningstjänster från en privat serviceproducent. Det bistånd som ges till konsumenter i enskilda konflikter mellan en näringsidkare och konsumenten ska dock ordnas som myndighetsarbete.

Kommunerna är skyldiga att lämna handels- och industriministeriet och Konsumentverket uppgifter om hur konsumentrådgivningen är ordnad. I praktiken lämnar konsumentrådgivningen varje år uppföljningsdata till Konsumentverket.

År 2006 var antalet konsumentrådgivningsdistrikt sammanlagt 109. I de största samarbetsdistrikten sköttes konsumentrådgivningen för 17 – 19 kommuner, de minsta distrikten omfattade bara en kommun. De minsta distrikten omfattade färre än 1 000 invånare och de största över 500 000 invånare.

Det har inte slagits fast några kvantitativa målsättningar för konsumentrådgivningstjänsternas tillgänglighet, i relation till befolkningsunderlaget. Antalet invånare per rådgivare i distrikt där rådgivningen sköts som huvudsyssla är omkring 75 000 (spridningen är 29 600 – 139 000), i distrikten där rådgivningen sköts som bisyssla är antalet omkring 14 000 (med spridningen 1 100 – 61 000). Enligt en utredning år 1998 bodde 80 procent av befolkningen i kommuner där konsumentrådgivning tillhandahålls som huvudsyssla.

År 2005 var konsumentrådgivarnas årsverken 74 till antalet. Antalet årsverken för den biträdande personalen uppgick till drygt 10.

Konsumentrådgivningens ställning inom den kommunala organisationen varierar. Rådgivningen lyder i allmänhet antingen direkt under kommun- eller stadsstyrelsen eller finns i anslutning till social- och hälsovården. I en del kommuner är konsumentrådgivningen nära förknippad med den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen.

Den konsumentrådgivning som sköts som bisyssla har i kommunerna kombinerats med tjänster eller arbetsuppgifter som sköts av personer med yrkesbenämningar såsom exempelvis sekreterare eller ombudsman eller hälso- eller miljöinspektör/miljöplanerare. I vissa kommuner har konsumentrådgivningsuppdraget anförtrotts rådgivare inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen. På vissa orter sköts uppdragen i form av ett fast samarbete med ett gemensamt servicekontor.

Kontakterna till den kommunala konsumentrådgivningen sker huvudsakligen per telefon. Största delen av kommunerna har vissa telefonrådgivningstider under vilka förfrågningar tas emot. Rådgivningstidens längd varierar betydligt i olika kommuner. I många kommuner måste man reservera tid för ett personligt besök hos den kommunala konsumentrådgivaren. I en del kommuner kan man också få konsumentrådgivning per e-post.

År 2006 kontaktades konsumentrådgivningsbyråerna sammanlagt ca 145 200 gånger. Av kontakterna gällde ca 80 000 klagomål. Om en klient flera gånger i samma sak kontaktar konsumentrådgivaren, bokförs kontakterna som ett enda ärende. År 2006 inrapporterades sammanlagt 107 304 ärenden. De vanligaste orsakerna till att man tog kontakt var problem i anslutning till köp eller reparation av bil eller bostad samt kommunikationstjänster och handel med och reparation av hushållsmaskiner.

Distriktsvis är det stora skillnader i mängden kontakter. Byråer på stora orter och i stora rådgivningsdistrikt kontaktas tusentals gånger under året. På många områden måste klienterna stå i kö till rådgivningen.

Största delen av de ärenden som kommer in till den kommunala konsumentrådgivningen löses på kommunnivå. I sin handläggning av olika fall har konsumentrådgivarna kontakt med konsumenttvistenämnden och med Konsumentverket. Varje år förs ca 3 000 klagomål vidare till konsumenttvistenämnden och konsumentombudsmannen.

Konsumentverket styr och stöder konsumentrådgivarnas arbete. Konsumentverket producerar olika slags material för konsumenterna, näringsidkarna och dem som för

informationen vidare, exempelvis lärare. Vidare ger Konsumentverket i begränsad omfattning råd, huvudsakligen per telefon. Omkring 60 procent av kontakterna till Konsumentverket gäller konflikter mellan näringsidkare och konsumenter.

Konsumentverket ordnar utbildning för konsumentrådgivare och ger aktuell information via intranät. Konsumenttvistenämnden vägleder de kommunala konsumentrådgivarna och deltar i utbildningen av rådgivare.

Centret Konsumenteuropa i Finland verkar inom Konsumentverket och utgör en del av ett alleuropeiskt nätverk (European Consumer Centres) med uppgift att främja konsumentskyddet i den gränsöverskridande handeln mellan konsumenter och näringsidkare på den europeiska inre marknaden. Konsumentrådgivarna behandlar frågor i anslutning till gränsöverskridande handel, men överför vid behov handläggningen av dessa till en konsumentcentral som specialiserat sig på sådana frågor. Konsumenteuropa fungerar också som en länk mellan Europeiska kommissionen och konsumenterna. Via konsumentcentren får kommissionen information om de problem konsumenterna stöter på den inre marknaden.

Konsumenterna får information och vägledning av många myndigheter och andra instanser. Konsumentrådgivning tillhandahålls i synnerhet av Konsumenternas försäkringsbyrå, Bankbranschens Kundrådgivning och Finlands konsumentförbund rf.

2.2 Konsumentrådgivningen i de övriga nordiska länderna

Sverige

I Sverige är Konsumentverket den myndighet inom centralförvaltningen som sköter konsumentärenden.

Det finns ingen lagstiftning om konsumentrådgivning. I det gällande konsumentpolitiska programmet betonas vikten av att alla som bor i Sverige ska ha tillgång till lokal konsumentvägledning på hög nivå.

Det är stora skillnader kommunerna emellan beträffande hur konsumentrådgivningen

är organiserad. Resursmängden och verksamhetens innehåll varierar mycket, liksom organisationslösningarna och arbetsätten. Konsumentrådgivning tillhandahålls i 254 av 290 kommuner. I Sverige finns det också särskilda rådgivningsbyråer för försäkrings-, bank- och finansieringsbranschen samt för elmärknaden.

Våren 2002 reserverade regeringen som en engångsinsats 20 miljoner svenska kronor för stärkande av konsumentrådgivningen. Konsumentverket ansvarade för fördelningen av denna finansiering genom vilken ett fyrtiotal projekt startades runt om i landet.

I Sverige har man skapat olika samarbetsorganisationer på områden där konsumentrådgivning sköts i samarbete med närområdets kommuner. Också de ovan nämnda projekten gav upphov till regionalt samarbete.

Konsumentrådgivning tillhandahålls i Sverige per telefon, per e-post och som personlig rådgivning. Dessutom utför konsumentrådgivarna förebyggande arbete. Det finns ingen riksomfattande telefonrådgivning, men Konsumentverket tillhandahåller så långt resurserna tillåter telefonservice på riksomfattande nivå.

Konsumentverket har utvecklat ett internetbaserat system för statistikföring ("Konstat"). I detta system registrerar kundrådgivarna samtliga ärenden/kontakter. Ärendena definieras enligt samma principer som vid den svenska statistikcentralen (Statistiska Centralbyrån). Den rapport som fås ur systemet används både lokalt av kommunerna och på central nivå av Konsumentverket. Utifrån uppgifterna kan man kartlägga problemområden såväl lokalt som på riksomfattande nivå.

Konsumentverket får anslag för stödjande av konsumentrådgivning. Anslaget har under de senaste åren varit ca 5 miljoner SEK per år. Med anslaget stöder Konsumentverket kommunala konsumentrådgivare genom utbildning och information via intranät samt genom olika projekt.

Norge

I Norge finns ingen särskild lagstiftning om konsumentrådgivning. Alla offentliga organisationer har en allmän skyldighet att tillhan-

dahålla rådgivning inom sitt eget ansvarsområde.

Konsumentrådgivningen sköts av Konsumentrådet (Forbrukerrådet). Rådet är en organisation med självständig verksamhet som till 80 procent finansieras av staten. Det statliga basanslaget är ca 80 miljoner NOK. I Norge finns inte heller såsom i de övriga nordiska länderna något centralt ämbetsverk, utan det är i stor utsträckning Konsumentrådet som sköter den operativa verksamheten.

I enlighet med sin strategi ger Konsumentrådet råd till konsumenterna. Rådgivningen ges i regel via Internet, som telefonrådgivning, via konsumenttidningen Forbrukerrapporten och per e-post. Konsumenterna kan också besöka de regionala kontoren, som är tio till antalet. De regionala kontoren har i stort sett samma uppgifter som konsumentrådgivarna i Finland. Rådgivarna handlägger också tvister om varor och tjänster mellan näringsidkare och konsumenter.

På Internet finns information om bl.a. lagstiftningen och aktuella frågor, produktinformation, information om tester samt hänvisningar till andra nyttiga informationskällor. Webbsidorna har ca 140 000 besökare varje månad och antalet växer kraftigt. Telefonrådgivningen tar emot ca 115 000 samtal årligen. Konsumenterna får vägledning i hur de kan hjälpa sig själva. Konsumentrådet avsätter 30 procent av sina personalresurser för telefonrådgivning.

Danmark

I Danmark finns den statliga Konsumentstyrelsen (Forbrugerstyrelsen) samt lokala konsumentrådgivningsbyråer i anslutning till biblioteken. Konsumenterna får råd per telefon och via bibliotekens information, men det finns inget förfarande för medling i tvister. Informationsställen i samband med bibliotek finns dock inte i varje kommun. Konsumenterna tillhandahålls endast telefonrådgivning och vid informationerna dessutom personlig rådgivning. Konsumentrådgivning tillhandahålls också av en obunden konsumentorganisation (Forbrugerrådet), som erhåller statlig finansiering.

2.3 Bedömning av nuläget

Länsstyrelsernas riksomfattande utvärdering av basservicen år 2004 omfattade också den kommunala konsumentrådgivningen. Föremål för bedömning var konsumentrådgivningens verksamhetsställen, verksamhetsområden, serviceställen och personal. Rådgivningstjänsterna granskades också i förhållande till efterfrågan och tillgänglighet. I slutledningarna från bedömningen konstaterades att rådgivningsdistriktens storlek och antalet årsverken för rådgivning i proportion till distriktens invånarantal varierade betydligt i hela landet. I många av distrikten sköttes konsumentrådgivningen på deltid, så att rådgivaren lade ner bara en bråkdel av sitt arbete på rådgivningen jämfört med skötseln av personens huvudsyssla. I en del kommuner förekom brister i marknadsföringen av konsumentrådgivningstjänsterna eftersom bl.a. kontaktuppgifter och information om servicetiderna var svåra att hitta. I bedömningen konstaterades också att rådgivarnas arbete blivit mer mångfasetterat och att kraven på deras kompetens har ökat.

Merparten av konfliktsituationerna mellan konsumenter och näringsidkare kan lösas genom kommunal konsumentrådgivning. På så sätt minskar konsumentrådgivningen antalet tvister som kommer upp i konsumenttvistnämnden, domstolarna och andra rättskyddsorgan. Rådgivningen förebygger också uppkomsten av konflikter och främjar en välfungerande marknad.

Efterfrågan på konsumentrådgivning har ökat. Servicens tillgänglighet och kvalitet är inte densamma överallt i landet. Det finns brister i konsumenternas rättsskydd och jämlikheten. I de största städerna och rådgivningsdistrikten finns heltidsanställda sakkunniga som ansvarar för servicen, i de mindre städerna och distrikten sköts uppdraget som en kombinerad tjänst. Konsumentrådgivningstjänster efterfrågas också över kommungränserna exempelvis när den egna kommunen för tillfället inte kan tillhandahålla service eller när konsumenten inte känner till rådgivningstjänsterna i sin egen kommun. Antalet förfrågningar hos Konsumentverket har dessutom ökat, vilket till stor del torde

bero på ett otillräckligt utbud av konsumentrådgivning i kommunerna.

Inom konsumentrådgivningen sker största delen av kundkontaktarna per telefon eller e-post. Det är mer sällan klienten behöver besöka konsumentrådgivningsbyrån. Det finns alltså utsikter att skapa större verksamhetsdistrikt och kundorienterade helheter utan att rådgivningens tillgänglighet försämras. Informationstekniken öppnar möjligheter att utveckla verksamhetssätten inom konsumentrådgivningen och hjälpa klienten att själv ta fram information.

De konsumentrådgivare som deltog i länsstyrelsernas utvärdering efterlyste samarbete kommunerna emellan och också med länsstyrelserna. Dessutom uttryckte man önskemål om särskild telefonrådgivning för varje län. I de synpunkter som sammanställdes i utvärderingsrapporten föreslogs också att rådgivningen koncentreras och att den tillhandahålls av rådgivare som utför detta uppdrag på heltid.

Det finns stora skillnader i fråga om de elektroniska medel och system som används i samband med rådgivningen. I en del av den kommunala konsumentrådgivningen används inga elektroniska medel alls i samband med registreringen av kontakter till konsumentrådgivningen. Mångfalden olika system gör det svårt att sammanställa ett enhetligt material om den kommunala konsumentrådgivningen som skulle kunna användas för att kartlägga eventuella problemområden och planera arbetets tyngdpunktsområden.

I syfte att effektivisera konsumentrådgivningstjänsterna startades projektet Kuluttajaneuvonnan verkkopalvelut, som ingår i inrikesministeriets projekt Julkiset palvelut verkkoon (JUPA). Förutom handels- och industriministeriet har Konsumentverket och Uleåborgsregionen deltagit i projektet. Inom ramen för projektet har man utvecklat ett system för elektroniskt kommunikation. I utvecklingsarbetet har konsumentrådgivarnas sakkunskap utnyttjats. Till systemet hör en formbunden elektronisk blankett på vilken konsumenten kan framställa en förfrågan eller ett klagomål till konsumentrådgivningen samt följa med hur ärendet fortskrider. Konsumentrådgivaren kan också behandla förfrågan eller klagomålet på elektronisk väg. Må-

let är en pappersfri behandlingsprocess där dataskyddet säkerställs. Systemet togs i bruk för första gången i maj 2006. Avsikten är att vidareutveckla systemet och införa det på riksnivå. Införandet och utvecklandet av nya arbetsmetoder har bromsats upp av att kommunerna har olika beredskap att ta till sig nya system och verksamhetsmodeller.

Rådgivningen och informationen till konsumenterna ska utvecklas som en helhet för att det ska vara möjligt att utveckla konsumentens egna färdigheter att klara sig på marknaden. En förbindelse till Konsumentverket och konsumenttvistenämnden och via Konsumenteuropa till konsumentskyddet i Europa och vid behov till forskningen i ämnet bör skapas genom det elektroniska systemet. I takt med att systemet utvecklas skapas det förutsättningar för att bygga upp riksomfattande datareserver för konsumentrådgivningen.

Också i övrigt öppnar den kommunikationstekniska utvecklingen nya möjligheter att förbättra tillgången till rådgivningstjänster. Exempelvis callcenters kunde göra det lättare att få tag på rådgivare i olika delar av Finland. Med hjälp av en riksomfattande callcenterservice för konsumenter kan kontakter förmedlas till konsumentrådgivarna och ärenden som hör till Konsumentverkets behörighet hänvisas till verket. På så sätt kan klienterna genast få kontakt med den instans som är behörig att behandla deras ärende. Också konsumentrådgivarnas utbildning kan utvecklas genom utnyttjande av kunskapsbaserade eLearning-lösningar där inläringen sker i form av flerformsstudier.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att överföra ansvaret för produktionen av konsumentrådgivningstjänster på staten. Meningen är att överföringen genomförs så att konsumentrådgivningen kan ske på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och att konsumentrådgivningstjänster kan tillhandahållas på lika villkor i hela landet. Genom effektivisering och utveckling av konsumentrådgivningen kan konsumentens egna möjligheter att klara sig på marknaden främjas.

Det föreslagna innehållet i konsumentrådgivningen motsvarar i huvudsak den gällande regleringen. Bestämmelserna om innehållet ses emellertid över för att fungera så bra som möjligt i en ny situation.

I samband med att man berett överföringen av rådgivningen på staten har man utrett olika alternativ för hur rådgivningen ska ordnas. I valet av det sätt på vilket rådgivningen ordnas har man ansett det vara viktigt att de enheter som tillhandahåller konsumentrådgivning är tillräckligt stora och att de personer som ger råd har tillräcklig sakkunskap. I detta syfte har rättshjälpsbyråerna, länsstyrelserna och magistraterna varit föremål för närmare granskning. Magistraterna ansågs vara det bästa alternativet för ändamålet i fråga. Magistraterna är statliga lokalmyndigheter inom den allmänna förvaltningen och kundtjänsten inom konsumentrådgivningen anses lämpa sig väl bland deras uppgifter. Magistraternas antal uppgår till 24 och deras servicenät omfattar allt som allt 56 verksamhetsställen från ingången av 2008. Detta möjliggör en koncentrerad av uppgifterna inom konsumentrådgivningen till en enhet inom en magistrats verksamhetsområde eller, beroende på efterfrågan, flexibel decentralisering av servicen även till andra verksamhetsställen. Dessutom har det pågående projektet för en reform av den statliga regionförvaltningen beaktats.

Enligt förslaget har Konsumentverket hand om ledningen, styrningen och tillsynen av konsumentrådgivningen. Konsumentverkets uppgift är för närvarande att styra den kommunala konsumentrådgivningen genom att ordna utbildning, sprida information och nyttiggöra information från övervakningen. En effektiv ledning, styrning och tillsyn av konsumentrådgivningen är allt viktigare för att man ska kunna säkerställa en högklassig och enhetlig rådgivning på lika villkor i hela landet. Det nya sättet att ordna rådgivningen skapar förutsättningar för resultatstyrning och styrning av funktionerna.

Enligt förslaget är det magistraterna som ska ha hand konsumentrådgivningen. Detta alternativ öppnar möjligheter för specialisering i fråga om både personalen och distriktet och för smidiga vikariearrangemang. Också på riksomfattande nivå får man nytta

av specialiseringen. Förslaget gör det möjligt att säkerställa jämlik tillgång till konsumentrådgivning i hela landet, att använda olika elektroniska system och att utveckla ett centraliserat system för telefonservice.

I ett system som staten helt ansvarar för finns det också bättre möjligheter än tidigare att fördela konsumentrådgivningens resurser och arbetsbörda på ett ändamålsenligt sätt och att koncentrera skötseln av vissa specialuppgifter. Här har Konsumentverkets resultatstyrning en nyckelroll. Avsikten är att Konsumentverket och konsumentombudsmannen i samarbete med konsumenttvistnämnden och övriga myndigheter som ansvarar för konsumentfrågor ska ta fram aktuell information till konsumentrådgivarna och sörja för den utbildning som ordnas för dessa.

Man har ansett det vara ändamålsenligt att ge magistraterna relativt fria händer att besluta om de praktiska arrangemangen kring verksamheten. Det föreslås att det primärt ska vara magistraternas tjänstemän som verkar som konsumentrådgivare.

Då ansvaret för ordnandet av konsumentrådgivning överförs från kommunerna på staten garanteras enligt förslaget de personer som sköter konsumentrådgivningsuppgifter som huvudsyssla en möjlighet att flytta över till magistraterna.

Enligt förslaget kan magistraten vid behov också köpa konsumentrådgivningstjänster av en serviceproducent som är lämplig för uppgiften. En konsumentrådgivare som överförs till uppgiften kan exempelvis till en början med stöd av ett uppdragsavtal fortsätta att arbeta på den ort där han eller hon tidigare arbetade.

I den nya lagen föreslås också bestämmelser om behörighetskrav för konsumentrådgivare. En konsumentrådgivare ska ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen och ha sådan skicklighet och erfarenhet som en behörig skötsel av uppdraget förutsätter. De som idag tillhandahåller kommunal konsumentrådgivning som huvudsyssla kan dock bli utnämnda till en tjänst som konsumentrådgivare utan att denna tjänst förklaras ledig, och de föreskrivna behörighetskraven gäller inte dem.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

För närvarande finansieras rådgivningen av kommunerna. Statsandelen för konsumentrådgivning ingår i den kalkylmässiga allmänna statsandelen.

Enligt Konsumentverkets utredning motsvarade antalet rådgivare som var verksamma inom konsumentrådgivningen 74 årsverken och antalet biträdande personal drygt tio årsverken. Enligt kostnadsuppgifter i rapporterna uppgår kostnaderna till 0,75 euro per invånare. Kostnaderna varierade stort från 1,80 euro till under 10 cent per invånare. De totala kostnaderna beräknades vara ca 3,54 miljoner euro år 2004. Eftersom konsumentrådgivningen enligt lagen är avgiftsfri har intäkterna av klientavgifter inte beaktas som inkomster som minskar kostnaderna.

Kostnaderna för konsumentrådgivningen uppskattas år 2009 uppgå till sammanlagt 4,8 miljoner euro med nuvarande antal årsverken, vilket är ca 1,0 miljoner euro mera än år 2006. Också det partiella förenhetligandet av grundlönerna för den personal som förväntas bli överförda och lönernas anpassning till de statliga strukturerna har också bidragit till kostnadsökningen. Finansieringsnivån påverkas också av behovet av att bygga upp och driva ett enhetligt datasystem och av fastighetsgifterna.

Dessutom förutsätter ledningen, styrningen och tillsynen av konsumentrådgivningen samt arbetet med att utveckla ett elektroniskt system att Konsumentverkets personalresurser utökas med två år årsverken. Detta förorsakar årligen en kostnad på 100 000 euro för Konsumentverket.

I det beslut om ramarna för statsfinanserna för åren 2009–2012 som statsrådet utfärdat den 13 mars 2008 har i enlighet med ramlagen om en kommun- och servicestrukturreform överföringen av konsumentrådgivningen på ett kostnadsneutralt sätt på staten från och med ingången av 2009 beaktats. Överföringen minskar de statsandelar och ersättningar som betalas till kommunerna med 4,8 miljoner euro vilket belopp har beaktats som överföring i dimensioneringen av anslagen i rambeslutet. Minskningen ska genomföras

genom att en proposition med förslag till ändring av lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996), som har samband med statsbudgeten, avläts till riskdagen hösten 2008.

Avsikten är att i budgetförslaget för 2009 av det ovan nämnda beloppet på 4,8 miljoner euro ska anvisas 4,7 miljoner euro för magistraternas omkostnader och 100 000 euro för Konsumentverkets omkostnader.

Utöver de årliga kostnader som nämns ovan förorsakas kostnader av utvecklande och ibruktagande av riksomfattande elektroniska system samt av övriga utgifter som förorsakas på grund av överföringen av rådgivningsuppgifter på staten. De kostnader av engångsnatur som förorsakas av propositionen uppgår till 685 000 euro. Frågan om hur dessa ska täckas avgöra i samband med budgeten eller tilläggsbudgeten.

Frågan om hur de konsumenttjänster som överförs från kommunerna på staten ytterligare skulle kunna effektiviseras ska utredas. Enligt rambeslutet för åren 2009–2012 är avsikten att rådgivningstjänsterna i framtiden huvudsakligen skaffas från utomstående tjänsteproducenter.

4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Kommunens skyldighet att ordna konsumentrådgivningstjänster upphör. Enligt förslaget ska kommunerna också fortsättningsvis ha möjlighet att producera konsumentrådgivningstjänster om kommunen kommer överens om detta med magistraten.

Enligt förslaget ansvarar Konsumentverket för ledningen, styrningen och tillsynen av konsumentrådgivningen. Produktionen av rådgivningsmaterial och planeringen och utvecklandet av utbildningen förutsätter att Konsumentverkets resurser för styrning och informationsproduktion ökas. Dessutom krävs det ytterligare satsningar på utveckling och underhåll av elektroniska system. För dessa nya uppgifter behöver två personer anställas vid Konsumentverket vilket skulle medföra en merkostnad på 100 000 euro för Konsumentverket.

Enligt förslaget beslutar magistraterna om ordnande av konsumentrådgivning. Antalet

årsverken vid magistraterna ökar sammanlagt med 82, vilket medför en merkostnad på 4,7 miljoner euro för magistraten. Eftersom ledningen, styrningen och tillsynen av rådgivningen ankommer på Konsumentverket ska rådgivningen ordnas i samarbete med Konsumentverket och enheten för utveckling av magistraterna.

Enligt 13 § 2 mom. i lagen om en kommun- och servicestrukturreform betraktas de omorganiseringar som avses i den nämnda lagen och som leder till att personalen byter arbetsgivare som överlåtelse av rörelse. I motiveringen till lagförslaget sägs det att bestämmelserna om överlåtelse av rörelse ska tillämpas på alla omorganiseringar i samband med kommun- och servicestrukturreformen som innebär ett arbetsgivarbyte oberoende av om de uppfyller kriterierna på överlåtelse av rörelse i arbetsavtalslagen (55/2001) och lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

Meningen är dock att bestämmelserna om överlåtelse av rörelse endast ska tillämpas på sådan personal som faktiskt överförs. Den rättsliga grunden för överföring av personal är sålunda inte överföringen av en uppgift (överlåtelse av rörelse) från en kommun till staten, utan om överföringen föreskrivs i en speciallag. Vid överföringen av uppgifter mellan kommunerna och staten avgörs antalet anställda som ska överföras från fall till fall utifrån behovet av anställda som den uppgift som överförs förutsätter och så som föreskrivs om överföringen i speciallagen i fråga. Den personal som överförs ska vara rätt dimensionerad till sitt antal och sin art i förhållande till de funktioner som överförs till staten och de personalresurser som behövs för att sköta dem i den mottagande organisationen hos staten.

Enligt förslaget ska de som vid lagens ikraftträdande är verksamma som kommunala konsumentrådgivare i sådana uppgifter som inrättats före den tidpunkt som anges i lagen och där minst 70 procent av arbetstiden läggs ned på konsumentrådgivning ha rätt att övergå till tjänst hos en magistrat som är belägen inom samma pendlingsregion. Detta genomförs genom att man vid magistraterna inrättar nya tjänster eller köper tjänster av kommunerna eller av andra serviceproducen-

ter. I augusti 2007 uppgick antalet av konsumentrådgivare av detta slag till ca 64 och antalet biträdande personal till 11.

När det gäller anställda som eventuellt övergår från kommunerna i statens tjänst orsakar tillämpningen av begreppet överlåtelse av rörelse problem bl.a. för att statstjänstemannalagen (750/1994) inte innehåller några bestämmelser om överlåtelse av rörelse. Bestämmelserna om överlåtelse av rörelse kan sålunda inte tillämpas direkt vid överföring av uppgifter och eventuellt personal från kommunerna till staten. I regeringens proposition med förslag till lag om en kommun- och servicestrukturreform sägs det inte heller direkt någonting om tillämpningen av de nämnda bestämmelserna i samband med överföring av uppgifter från kommunerna till staten. I den föreslagna lagen föreskrivs det därför särskilt om rättigheterna för den personal som överförs så att dessa i så hög grad som möjligt motsvarar rättigheterna för personal som överförs vid överlåtelse av rörelse.

De personer som överförs utnämns till tjänsterna i enlighet med övergångsbestämmelsen. Att en uppgift överförs till staten ("överlåtelse av rörelse") innebär sålunda inte i sig att en person överförs. När personerna har utnämnts till en statlig tjänst bestäms grunderna för avslutande av anställningsförhållandet enligt statstjänstemannalagen.

Till skillnad från vad som är fallet vid överlåtelse av rörelse bestäms anställningsvillkoren för den personal som överförs sålunda utifrån statens gällande tjänstekollektivavtal på central- och ämbetsverksnivå fr.o.m. tidpunkten för överföringen, i enlighet med avtalens tillämpningsområde. Detta gäller även lönegrunderna för den personal som överförs, som följer statens lönesystem. Succession i fråga om avtal gäller inte vid interna organisationsförändringar hos staten. Det enda undantaget är sådana särskilda situationer där en intern organisationsförändring hos staten gäller statens kollektivavtalsbranscher, då en eventuell succession bestäms utifrån lagen om kollektivavtal. Det är inte heller motiverat att staten börjar tillämpa de gällande kommunala tjänste- och kollektivavtalen.

Vid överlåtelse av rörelse överförs de rättigheter och skyldigheter som följer av arbetsgivarens gällande anställningsförhållanden vid tidpunkten för överföringen till den nya arbetsgivaren. Arbetstagarnas intjänade löne- och andra förmåner, t.ex. semesterrätt, binder den nya arbetsgivaren efter arbetsgi- varbytet. För att de rättigheter och skyldighe- ter som motsvarar förpliktelse enligt 13 § 2 mom. i lagen om en kommun- och service- strukturreform ska kunna fullgöras i så stor utsträckning som möjligt när uppgifterna överförs från kommunerna till staten, föreslås det i denna proposition att anställningsförhål- landet för de anställda som överförs fortsätter så att de betraktas som s.k. gamla arbetstaga- re. Det föreslås också att de anställda som överförs bibehåller den lön i euro som de hade vid tidpunkten för överföringen.

Bestämmelserna om överlåtelse av rörelse gäller inte rätten till pension för den personal som överförs. I propositionen föreslås sär- skilda bestämmelser om att kommunalt an- ställda som har rätt till tilläggs pension behå- ler sin pensionsrätt, så att nivån på pensions- skyddet inte ändras för dem som överförs på grund av överföringen.

4.3 Företagskonsekvenser

Näringslivet ser konsumentrådgivningen som en viktig och nyttig sak. Näringslivets organisationer har betonat rådgivningens kvalitet och vikten av en jämlik tillgång till rådgivning. Enligt förslaget utvidgas konsu- mentrådgivningens innehåll så att också när- ingsidkarna ges upplysningar och råd om frågor som är av betydelse för konsumenterna och om konsumenternas rättsliga ställ- ning. Detta kan anses viktigt i synnerhet för små företag.

4.4 Regionala konsekvenser och conse- kvenser för medborgarna

Förslaget har regionala konsekvenser. Nät- verket av verksamhetsställen som tillhand- håller konsumentrådgivning blir glesare. Å andra sidan kommer hela befolkningen enligt förslaget att ha tillgång till sakkunnig och högkvalitativ rådgivning som tillhandahålls

som huvudsyssla. Då rådgivningen enligt förslaget kan riktas in enligt efterfrågan blir den regionalt tillgängligare och konsumen- terna jämställda.

5 Beredningen av propositionen

De grundläggande lösningarna i fråga om överföring av uppgifterna baserar sig på de förslag som lagts fram av en arbetsgrupp för utvecklande av konsumentrådgivningen som tillsatts av handels- och industriministeriet (HIM publikationer 24/2006), en arbetsgrupp för utredning av organiseringen av vissa uppgifter inom lokalförvaltningen som till- satts av inrikesministeriet (inrikesministeriets publikationer 43/2007 och 60/2007) och en arbetsgrupp som tillsatts av inrikesministeriet för utredning av vilka åtgärder överföringen av vissa uppgifter och finansieringen av des- sa från kommunerna till staten föranleder i fråga om statsbudgeten (inrikesministeriets publikation 3/2008). Regeringspropositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet utifrån nämnda förslag.

I samband med arbetsgruppsberedningen har man hört företrädare för konsumentmy- ndigheterna, vissa magistrater, Finlands Kommunförbund rf, vissa näringslivsorgani- sationer och konsument- och fackorganisa- tioner, Kommunala arbetsmarknadsverket och Statens arbetsmarknadsverk.

Handels- och industriministeriet har begärt utlåtanden över mellanrapporten av samtliga magistrater och av 13 andra myndigheter och sammanslutningar. Antalet inkomna utlåtanden uppgår till 29. Majoriteten av remissin- stanserna har ställt sig positiva till förslagen. Många remissinstanser har dock framhåvt vikten av att tillräckliga resurser tryggas för att uppgifterna ska kunna skötas. De kritiska åsikter som framförts har närmast gällt över- gångsbestämmelserna och trygghandlet av per- sonalens ställning.

Förslaget att ändra 30 § 11 punkten i själv- styrelselagen för Åland är förenligt med de utlåtanden som Ålands landskapsregering och länsstyrelsen på Åland har lämnat.

Propositionen har i enlighet med 8 § i kommunallagen (365/1995) behandlats vid statens och kommunernas samrådsförfarande.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om konsumentrådgivning

1 §. *Konsumentrådgivningens innehåll.* I paragrafen bestäms om konsumentrådgivningens innehåll. Bestämmelsen motsvarar till stor del 1 § i den gällande konsumentrådgivningslagen. Den har emellertid till vissa delar ändrats för att den ska vara mer ändamålsenlig med tanke på en fungerande rådgivning. Vid formuleringen av paragrafen har också de praktiska erfarenheterna av och utvecklingsbehoven inom konsumentrådgivningen beaktats.

Enligt 1 punkten ges vid konsumentrådgivning konsumenter och näringsidkare upplysningar och råd i frågor som är av betydelse för konsumenterna och i frågor som gäller konsumenternas rättsliga ställning. Enligt gällande lag skall vid konsumentrådgivning lämnas allmänna upplysningar och tillhandahållas personlig rådgivning om frågor som är viktiga för konsumtionsbesluten samt om konsumenternas ställning. Med den föreslagna formuleringen vill man på ett tydligare sätt än vad som är fallet i dag precisera att konsumentrådgivarnas egentliga uppgift inte är att ge sådan allmän konsumentupplysning och konsumentfostran som föreskrivits för Konsumentverket och undervisningsmyndigheterna. I den föreslagna bestämmelsen används i stället för formuleringen "lämnas allmänna upplysningar och tillhandahållas personlig rådgivning" i den gällande bestämmelsen uttrycken "ge upplysningar och råd". Ordalydelsen "konsumenternas ställning" i den gällande bestämmelsen har preciseras till "konsumenternas rättsliga ställning". I praktiken vore det ändamålsenligt att ge upplysningar och råd med så effektiva informationsmedel som möjligt, exempelvis via offentliga medier.

Konsumentrådgivningen syftar till att trygga konsumenternas ställning. För att detta mål ska nås är det viktigt att inte bara konsumenterna utan också näringsidkarna får information. Praktiska erfarenheter har visat att problem och konflikter kan uppstå också för att en del näringsidkare inte har kunskap om

vare sig konsumentskyddslagstiftningen eller den reglering som gäller konsumenternas rättsliga ställning. Det gäller därmed att exempelvis i samband med att klagomål från konsumenterna behandlas informera om konsumentskydd så att näringsidkarna i sin verksamhet på eget initiativ kan beakta konsumenternas ställning. I praktiken kunde konsumentrådgivarna exempelvis i mån av möjlighet ge information i samband med den utbildning som ordnas för butikspersonal. Också i detta hänseende är konsumentrådgivningen en del av konsumentskyddet som helhet.

Enligt 2 punkten bistår vid konsumentrådgivning en konsument i enskilda konflikter mellan en näringsidkare och konsumenten genom att ärendet reds ut och en förlikningsuppgörelse eftersträvas. I en sådan rådgivningssituation ges information om innehållet i den lagstiftning som gäller tvisten i frågan. Vid konsumentrådgivningen fattas inga beslut utan målet är att man med råd och ett eventuellt förslag på en lösning strävar efter att förmå parterna att göra upp i godo. Vid behov hänvisas konsumenten till det behöriga rättsskyddsorganet. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll bestämmelsen i den gällande konsumentrådgivningslagen.

Konsumentrådgivning är också fortsättningsvis uttryckligen verksamhet som stärker konsumenternas rättsliga ställning. Utgångspunkten är att konsumentrådgivaren bistår konsumenten i utredningen av ärendet och strävandena att träffa en förlikning med näringsidkaren. Då en konsumentrådgivare bistår konsumenten med utredning av ett ärende liknar hans eller hennes arbete mera en offentlig serviceuppgift än skötsel av en offentlig förvaltningsuppgift. Inga förvaltningsbeslut fattas och ingen offentlig makt utövas inom ramen för konsumentrådgivning. På den konsumentrådgivning som sköts som myndighetsverksamhet tillämpas dock bestämmelserna i den allmänna förvaltningslagstiftningen, bl.a. i förvaltningslagen (434/2003). Enligt 6 § i förvaltningslagen ska myndigheterna bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använda sina befogenheter enbart för syften

som är godtagbara enligt lag. Myndigheten ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Åtgärderna skall skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen. I 7 § i förvaltningslagen finns bestämmelser om serviceprincipen och adekvat service och i 8 § bestämmelser om rådgivning som myndigheten är skyldig att tillhandahålla.

I 8 § 2 mom. i förvaltningslagen sägs att om ett ärende inte hör till myndighetens behörighet, skall den i mån av möjlighet hänvisa kunden till den behöriga myndigheten. I den föreslagna bestämmelsen har man emellertid i informationssyfte velat hålla kvar i sak vad som i den gällande konsumentrådgivningslagen sägs om att konsumenten vid behov ska hänvisas till det behöriga rättskyddsorganet.

Enligt förslaget ska konsumentrådgivarna liksom numera bistå konsumenterna också i utredningen av konflikter och problem i samband med gränsöverskridande handel, när det gäller Europeiska unionens medlemsstater eller stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I sådana fall samarbetar konsumentrådgivarna och rapporterar till Konsumenteuropa som verkar inom Konsumentverket.

Enligt 3 punkten ska konsumentrådgivarna liksom för tillfället följa priserna och kvaliteten på konsumtionsnyttigheter, marknadsföringen av dem och avtalsvillkoren. När det är fråga om att följa marknadsföringen innebär detta närmast utökning av informationsmaterialet och att myndigheten i fråga informeras om de lagstridigheter som upptäcks i detta.

Enligt 4 punkten bistås vid konsumentrådgivning andra konsumentmyndigheter på begäran. Bestämmelsen motsvarar 1 § 4 punkten i den gällande konsumentrådgivningslagen. Det kan röra sig exempelvis om att skaffa information om de praktiska omständigheterna kring ett tvistemål som behandlas i konsumenttvistenämnden eller ett ärende som gäller marknadsföring eller avtalsvillkor som behandlas av konsumentombudsmannen.

2 §. Ordnanande av konsumentrådgivning.

Enligt 1 mom. svarar Konsumentverket för den allmänna ledningen, styrningen och tillsynen av konsumentrådgivningen.

I samband med utarbetandet av förslaget har man ansett det vara ändamålsenligt att i lagen om konsumentrådgivning ta in uttryckliga bestämmelser om sådana uppgifter inom konsumentrådgivningen som ankommer på Konsumentverket. Den allmänna ledningen och styrningen av konsumentrådgivningen ska inbegripa resultatstyrning av verksamheten i fråga om sak, övervakning av hur rådgivningen fungerar samt utvecklande av rådgivningen och utbildningen av rådgivare i fråga om gällande bestämmelser. Personalen vid konsumenttvistenämnden, som känner beslutspraxisen i fråga om konsumenttvister, ska som tjänsteuppdrag delta i ordnandet av utbildning för rådgivarna på samma sätt som för närvarande. Styrningen och utbildningen har en stor betydelse med tanke på målet att tillhandahålla konsumentrådgivning på lika villkor i hela landet.

Enligt 2 mom. hör konsumentrådgivning till magistratens uppgifter. Konsumentrådgivarna ska i första hand vara anställda vid magistraterna. Konsumentrådgivarna bör arbeta vid magistratens huvudsakliga verksamhetsställe eller flexibelt vid andra enheter beroende på efterfrågan. I syfte att ordna verksamheten på ett ändamålsenligt sätt föreslås att konsumentrådgivningsuppgifterna genom förordning av finansministeriet åläggs vissa magistrater. Detta får dock inte äventyra den regionala tillgången på tjänsterna.

I syfte att beakta Ålands autonoma ställning föreslås att konsumentrådgivning i landskapet endast kan ges i frågor som gäller landskapet. Servicen ska dock ordnas enligt samma bestämmelser som i det övriga landet.

När förslaget utarbetats har man velat ge tillräckligt utrymme för flexibilitet. Därför föreslås i 3 mom. att magistraten för skötseln av uppgiften också kan köpa konsumentrådgivningstjänster av en serviceproducent som är kapabel att sköta uppgiften. Detta innebär bl.a. att serviceproducenten ska kunna betjäna alla konsumenter på lika villkor och kunna vinna deras förtroende genom sitt agerande. Magistraten ska bland annat bedöma serviceproducentens och personalens kunnande i konsumentrådgivningsfrågor. Också medlingen i tvister skulle kunna skötas på uppdragsbasis. Denna möjlighet kan behövas i synnerhet när lagen träder i kraft. En ända-

målsenlig lösning ur magistratens synvinkel vore i detta fall till exempel att konsumentrådgivaren tills vidare eller på deltid fortsätter att arbeta på den ort där han eller hon tidigare arbetat. Ett avtal som avses nedan i 3 § ska ingås med en serviceproducent.

Bedömningen av en serviceproducents lämplighet för konsumentrådgivning kommer i stor utsträckning att basera sig på magistratens prövning. Denna prövning styrs givetvis av de allmänna förvaltningsprinciperna. Serviceproducenten och dess personal ska i sitt konsumentrådgivningsarbete följa förvaltningslagen. Också den övriga allmänna förvaltningslagstiftningen äger delvis tillämpning på köpta tjänster. Magistraten ska således vid köp av tjänster i tillämpliga delar beakta 5 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) samt 25 § i språklagen (423/2003) och 18 § i samiska språklagen. Rådgivarna ska också uppfylla de i 5 § föreskrivna behörighetsvillkoren.

3 §. Avtal om produktion av konsumentrådgivningstjänster. Paragrafen innehåller bestämmelser om ett avtal om produktion av konsumentrådgivningstjänster. Om tjänster köps av en serviceproducent som avses i 2 § 3 mom., ska magistraten ingå avtal med denna om produktion av konsumentrådgivningstjänster. Avtalet kan gälla för viss tid eller tills vidare. Om avtalet har ingåtts för viss tid, slutar det att gälla när avtalstiden löper ut, om inte annat har överenskommits. Om avtalet ska gälla tills vidare, får uppsägningstiden för avtalet inte avtalas att vara kortare än två år. Syftet med detta är att säkerställa en tillräckligt stabil och förutsägbar produktion av rådgivningstjänster.

Det har inte ansetts nödvändigt att i lagen inta några bestämmelser om andra avtalsvillkor. De ska alltså bestämmas mellan parterna. I praktiken torde det vara nödvändigt att avtala åtminstone om vilka tjänster som ska produceras, det område inom vilken tjänsterna tillhandahålls och grunderna för den ersättning som betalas för produktionen av tjänsterna. Dessutom kan det vara på sin plats att avtala om omständigheter som påverkar servicekvaliteten såsom minimiresurserna i fråga om personal.

Enligt 2 mom. ska rättstvister om avtalen i fråga behandlas som förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstol, enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

4 §. Berättigade till konsumentrådgivning. Enligt gällande lag tillhandahålls konsumentrådgivningen i första hand personer som är bosatta i kommunen.

I den föreslagna lagen krävs inte nödvändigtvis några bestämmelser om vem som har rätt till konsumentrådgivning. Eftersom Finland arbetat aktivt för samarbete mellan konsumentmyndigheter och utvecklande av förfaranden för tvistlösning utanför domstol i Europa föreslås att i denna paragraf tas in en motsvarande bestämmelse som i 2 § 1 mom. i rättshjälpslagen (257/2002). I enlighet med detta föreslås att konsumentrådgivning i första hand tillhandahålls personer i konsumentställning med hemkommun i Finland eller som har hemvist eller är bosatta i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Därmed har exempelvis en person som är bosatt i södra Finland eller en person som är bosatt i Sverige rätt till konsumentrådgivning i Lapplands län.

De magistrater som tillhandahåller konsumentrådgivning ska ge rådgivning åt alla som är berättigade till den oberoende av bostadsort.

Bestämmelsen utgör inget hinder för att konsumentrådgivning i mån av möjlighet också tillhandahålls konsumenter som är bosatta i något annat land eller för att upplysningar och råd enligt 1 § ges till näringsidkare med verksamhet i något annat land.

5 §. Behörighetsvillkor. Enligt bestämmelsen ska den som står till tjänst med konsumentrådgivning ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen samt ha den skicklighet och erfarenhet som en behörig skötsel av uppdraget förutsätter.

Med högskoleexamen avses de examina som åsyftas i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998). Till dessa hör bl.a. sådan lägre och högre högskoleexamina som avläggs vid universitet samt yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina som avläggs vid yrkeshögskolor.

Även om den gällande konsumentrådgivningslagen inte innehåller bestämmelser om behörighetsvillkor för konsumentrådgivare har många kommuner uppställt krav i fråga om utbildningen. I dag har ungefär hälften av konsumentrådgivarna en högre högskoleexamen.

Kravet på en sådan skicklighet och erfarenhet som en behörig skötsel av uppdraget förutsätter hänger samman med rådgivningsuppdragets karaktär. Tyngdpunkten ligger på kundorienterad rådgivning, för vilken krävs tillräcklig förhandlingsförmåga, samarbetsförmåga, serviceinriktning och pålitlighet. Den erfarenhet som krävs kan ha inhämtats exempelvis genom att personen i fråga tidigare arbetat i kundrådgivningsuppdrag inom den privata eller den offentliga sektorn.

I 2 mom. finns en bemyndigande bestämmelse enligt vilken närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för en konsumentrådgivare kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid behov ska det genom förordning av statsrådet kunna utfärdas närmare bestämmelser om t.ex. vilken typ av högskoleexamen som anses uppfylla behörighetsvillkoren.

Avsikten med förslaget är inte att hindra dem som i dag arbetar som kommunala konsumentrådgivare från att fortsätta med denna uppgift när det nya systemet träder i kraft utan att säkerställa att konsumentrådgivarnas samlade sakkunskap och erfarenhet kan nyttiggöras också i framtiden. Förslag till bestämmelser om detta ingår i övergångsbestämmelserna.

6 §. Avgifter som tas ut för konsumentrådgivning. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll regleringen i den gällande konsumentrådgivningslagen. Sedvanliga tjänster inom konsumentrådgivningen ska i regel vara avgiftsfria.

Enligt 2 mom. ska magistraten emellertid kunna uppbära en avgift för prestationer som orsakar särskilda kostnader. En avgift kan behöva tas ut hos klienten när det i syfte att reda ut en enskild konflikt måste t.ex. inhämtas sakkunnigutlåtanden eller andra utredningar som föranleder stora kostnader. I sådana fall måste magistraten förklara situationen för konsumenten och informera konsumenten om att en avgift kommer att tas ut av

honom eller henne. Vidare kan det, om konsumentrådgivaren exempelvis på begäran tillhandahåller utbildning för näringsidkare, förutsättas att magistraten ersätts för rådgivarens arbetsinsats och för de särskilda kostnader som medförts av tillhandahållandet av utbildning. Den vanliga informationen och rådgivningen ska vara avgiftsfria för näringsidkarna

Om några avgifter togs ut för prestationerna skulle detta ske i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). I fråga om avgifter skulle samtliga bestämmelser i lagen om grunderna för avgifter till staten vilka gäller bl.a. de allmänna principerna beträffande avgiftsbelagda prestationer och avgifternas storlek samt behörighet liksom även indrivning av avgifter och ändringssökande som gäller avgifter äga tillämpning.

7 §. Ikraftträdande. I 1 mom. föreskrivs om den nya lagens ikraftträdande. Avsikten är att den nya lagen träder i kraft den 1 januari 2009. Samtidigt upphävs den gällande konsumentrådgivningslagen.

Enligt 3 mom. ska de åtgärder som verkställigheten av lagen kräver kunna vidtas innan lagen träder i kraft. Denna reglering är nödvändig bl.a. eftersom det för överföringen av funktionen kommer att krävas åtgärder inom flera förvaltningsområden.

8 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafen finns bestämmelser om överföring av uppgifterna från den nuvarande serviceproducenten till den nya serviceproducenten och om ställningen hos den personal som för närvarande är verkar i konsumentrådgivningsuppdrag.

Enligt 1 mom. ska uppgifterna överföras vid lagens ikraftträdande. Någon överföring av uppgifter sker naturligtvis inte, om en enhet inom kommunen fortsätter som serviceproducent därför att magistraten köper konsumentrådgivningstjänsterna av den.

Enligt 2 mom. kan, när tjänster vid magistraterna besätts första gången, tjänsterna besättas utan att de förklaras lediga. De ordinarie tjänsteinnehavare som vid ikraftträdandet av denna lag var verksamma som konsumentrådgivare med uppgiften som huvudsyssla utnämns enligt sitt samtycke, utan hinder av behörighetsvillkoren i 5 §, till de tjänster som inrättas vid magistraterna inom

pendlingsregionen. En förutsättning är dock att de tjänster som de utnämns till hos serviceproducenten har inrättats före den tidpunkt som anges i lagen. Avsikten är att denna tidpunkt inte nämnvärt ska avvika från tidpunkten för avlåtande av regeringens proposition. Med sitt samtycke kan personerna i fråga även utnämnas till tjänster som inrättas vid någon magistrat inom en annan pendlingsregion.

Med huvudsyssla avses en tjänst där minst 70 procent av arbetstiden har använts för konsumentrådgivning vid den tidpunkt som nämns i momentet. I fråga om personer med deltidspension beaktas motsvarande andel av deras arbetstid i förhållande till den totala arbetstiden. Bestämmelsen gäller också uppgifter och anställda i arbetsavtalsförhållande. Den personal som är anställd i konsumentrådgivningsuppgifter för viss tid när lagen träder i kraft övergår till anställning vid magistraten för motsvarande tid. Om utnämnet av personalen till tjänsterna i fråga beslutar Konsumentverket.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om anställningsvillkoren för den personal som överförs. Villkoren bestäms utifrån statens gällande tjänstekollektivavtal på central- och ämbetsverksnivå fr.o.m. tidpunkten för överföringen, i enlighet med avtalens tillämpningsområde. Den månadslön i euro som betalas till en person som överförs vid tidpunkten för överföringen bestäms dock inte utifrån tjänstekollektivavtalen, utan personen behåller vid överföringen den lön i euro som han eller hon hade vid tidpunkten för överföringen. Efter överföringen kan lönen ändras på samma sätt och på samma grunder som lönen till personal i anställningsförhållande i allmänhet.

Vid tillämpningen av de statliga anställningsvillkoren har den personal som överförs ställning som s.k. gamla arbetstagare. Anställning hos kommunen jämförs med anställning hos staten vid tillämpningen av de statliga tjänstekollektivavtalen. De anställda har också rätt att överföra semester som har intjänats hos kommunen och som de ännu inte har tagit ut och som vid tidpunkten för överföringen inte har ersatts på något annat sätt, och hålla den hos staten. Semester som överförs ges i lediga dagar.

De kommunala tjänste- och kollektivavtalen, som också de lokala avtal som avses i det kommunala huvudavtal som ingicks den 13 januari 1993 jämförs med, tillämpas inte på statsanställd personal.

I 4 mom. finns bestämmelser om bibehållandet av nivån på pensionsskyddet för den personal som utnämns till tjänst hos magistraten. En del av den personal som varit länge anställd hos en kommun eller en kommunsammanslutning har för tiden före 1995 rätt till ett tilläggspensionsskydd som är högre än det grundläggande pensionsskyddet. Ett villkor för erhållande av tilläggspensionsskyddet är att personen i sin anställning omfattas av det kommunala pensionsskyddssystemet fram till pensioneringen. För att nivån på pensionsskyddet inte ska sjunka för dem som enligt denna lag övergår i tjänst hos staten föreskrivs det i momentet att de personer som överförs till en tjänst hos staten bibehåller tilläggspensionsskyddet enligt det kommunala pensionssystemet om de efter övergången fortsätter i statlig tjänst utan avbrott fram till ålderspensioneringen eller till dess att arbetslöshetspension börjar utgå.

Övergångsbestämmelsen i 5 mom. gäller ingående av ett avtal som avses i 3 §. Om ett sådant avtal ingås inom ett år från ikraftträdandet av denna lag och avtalsparten är en sådan serviceproducent som vid lagens ikraftträdande producerade konsumentrådgivningstjänster, får avtalet ingås utan föregående anbudsförfarande även om upphandlingen omfattas av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Enligt 6 mom. är kommunen eller kommunsammanslutningen skyldig att, om magistraten det kräver, till magistraten överlåta de möbler och utrusning, adb-program och andra för myndighetens verksamhet behövliga inventarier som använts uteslutande för produktion av konsumentrådgivningstjänster.

Kommunen eller kommunsammanslutningen är dessutom skyldig att för tre år räknat från den dag denna lag träder i kraft mot skälig ersättning till magistraten överlåta nyttjanderätten till de kontorslokaler och telekommunikationsförbindelser som använts uteslutande för produktion av konsumentrådgivningstjänster.

Begäran om överlåtelse av ägande- och nyttjanderätten kan framställas redan innan den föreslagna lagen trätt i kraft efter det att lagen har blivit stadfäst, och senast den 31 december 2008.

Med stöd av denna bestämmelse är serviceproducenten naturligtvis inte skyldig att överlåta ägande- eller nyttjanderätten i ett sådant fall där den inte är behörig att överlåta nyttjanderätten till exempel enligt ett avtal som ingåtts med ägaren eller någon annan rättighetsinnehavare. Bestämmelsen behövs därför att överlåtelsen i praktiken kan vara problematisk att genomföra om det inte är möjligt att till staden överlåta de inventarier som behövs med tanke på verksamheten. Bestämmelsen är befogad även av den anledningen att staten i form av en statsandel har betalat kommunerna ersättning för produktion av konsumentrådgivningstjänster.

1.2 Lag om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket

1 §. Uppgifter. Det föreslås att paragrafen ändras så att omnämmandet i 2 mom. om att Konsumentverket styr den kommunala konsumentrådgivningen slopas och att det till 4 mom. fogas ett omnämmande om att det föreskrivs särskilt om verkets uppgifter vid ordnande av konsumentrådgivning.

1.3 Lag om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland

Enligt 30 § 11 punkten i självstyrelselagen för Åland skall de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på kommunerna i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och kommunerna.

Enligt förslaget ska landskapsmyndigheterna också i fortsättningen sörja för konsumentrådgivningstjänsterna i enlighet med avtal mellan landskapet och staten. Eftersom konsumentrådgivning enligt den föreslagna lagen om konsumentrådgivning hör till magistratens uppgifter och magistraten för skötseln av uppgiften också ska kunna köpa rådgivningstjänster av en serviceproducent som är lämplig för uppgiften, föreslås att magistraten ska ingå det ovan nämnda avtalet med

landskapet. Enligt 3 § 2 mom. i lagen om registerförvaltningen (166/1996) sköts den lokala registermyndighetens uppgifter i landskapet Åland av länsstyrelsen, om inte något annat föreskrivs särskilt.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2009.

3 Lagstiftningsordning

I 124 § i grundlagen föreskrivs om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. I ett sådant fall där rådgivaren hjälper konsumenten att reda ut en sak liknar konsumentrådgivningen mera offentlig service än skötsel av en offentlig förvaltningsuppgift. Vid konsumentrådgivning fattar man inga förvaltningsbeslut och utövar ingen offentlig makt. Vid rådgivningen ges konsumenten information om hans eller hennes rättsliga ställning dvs. om innehållet i den lagstiftning som gäller konsumenten. I rådgivningen är det fråga om att konsumenten bistås genom utredning av ärendet och medling i en tvist mellan konsumenten och en privat näringsidkare. Vid behov hänvisas konsumenten till det relevanta rättsskyddsorganet. Även om konsumentrådgivningen i och för sig inte är en offentlig förvaltningsuppgift ska principerna om god förvaltnings- sed ändå iaktas när det är fråga om rådgivning som tillhandahålls av en myndighet. Vid sådan rådgivning som tillhandahålls i form av en köpt tjänst ska på motsvarande den serviceproducent som tillhandahåller rådgivningstjänsterna och personalen hos denna iaktta förvaltningslagen när de sköter uppgiften i fråga.

Enligt 69 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland kan lagen inte ändras annat än genom överensstämmande beslut av riksdagen och lagtinget. Ett sådant beslut ska i riksdagen fattas i den ordning som gäller vid ändring av grundlag, d.v.s. på det sätt som föreskrivs i 73 § i grundlagen, och i lagtinget med en majoritet om minst två tredjedelar av de lämnade rösterna.

Eftersom de uppgifter som enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform ska

övergå till att ordnas och finansieras av staten ska överföras på staten senast den 1 januari 2009, föreslås det att lagarna träder i kraft vid ingången av år 2009. Detta förutsätter att det 3:e lagförslaget behandlas genom ett

brådskande förfarande enligt 73 § 2 mom. i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1****Lag****om konsumentrådgivning**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §*Konsumentrådgivningens innehåll*

Till konsumentrådgivningen hör att

1) ge konsumenter och näringsidkare upplysningar och råd i frågor som är av betydelse för konsumenterna och i frågor som gäller konsumenternas rättsliga ställning,

2) i enskilda konflikter mellan en näringsidkare och konsumenter bistå konsumenterna genom att reda ut ärenden och eftersträva förlikning i dem samt vid behov hänvisa konsumenterna till behöriga rättsskyddsorgan,

3) delta i övervakningen av konsumtionsnyttigheters pris och kvalitet och i övervakningen av marknadsföring och avtalsvillkor som gäller konsumtionsnyttigheter samt

4) på begäran bistå andra konsumentmyndigheter.

2 §*Ordnande av konsumentrådgivning*

Konsumentverket svarar för den allmänna ledningen, styrningen och tillsyn av konsumentrådgivningen.

Konsumentrådgivningen ska skötas av magistraterna. Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas att konsumentrådgivningen ska skötas av vissa magistrater med undantag av landskapet Åland, om detta är ändamålsenligt med tanke på organiseringen av tjänsterna och den regionala tillgången på tjänsterna inte äventyras.

Magistraterna får också köpa konsumentrådgivningstjänster av sådana serviceproducenter som är kapabla att sköta de uppgifter

som avses i denna lag. De serviceproducenter som tillhandahåller konsumentrådgivningstjänster och deras personal ska i sitt arbete följa förvaltningslagen (434/2003).

3 §*Avtal om produktion av konsumentrådgivningstjänster*

Magistraten ska vid köp av konsumentrådgivningstjänster ingå avtal med en serviceproducent som avses i 2 § 3 mom. Avtal kan ingås för viss tid eller tills vidare. En kortare uppsägningstid än två år för inte avtalas.

Avtalstvister behandlas i förvaltningsdomstol som förvaltningstvistemål enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

4 §*Berättigade till konsumentrådgivning*

Konsumentrådgivning tillhandahålls i första hand personer i konsumentställning som har hemkommun i Finland eller som har hemvist eller är bosatta i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Konsumentrådgivning kan fås på vilken magistrat som helst som tillhandahåller tjänsten i fråga.

5 §*Behörighetsvillkor*

Den som står till tjänst med konsumentrådgivning ska ha avlagt för verksamheten

lämplig högskoleexamen och ha den skicklighet och erfarenhet som en behörig skötsel av uppdraget förutsätter.

Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Avgifter som tas ut för konsumentrådgivning

Konsumentrådgivningen är avgiftsfri.

Magistraten får emellertid ta ut en avgift för prestationer som orsakar särskilda kostnader. För sådana prestationer tas avgifter ut med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 31 januari 1992 om anordnande av konsumentrådgivning i kommunerna (72/1992) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

8 §

Övergångsbestämmelser

1. De ärenden som är anhängiga hos en konsumentrådgivare ska när denna lag träder i kraft överföras på magistraten eller på en i denna lag avsedd serviceproducent.

2. När tjänsterna som konsumentrådgivare och biträdande personal vid en magistrat besätts för första gången får de besättas utan att de förklaras lediga. De ordinarie tjänsteinnehavare som anställts i tjänster som inrättats före den 1 april 2008 och som i huvudsyssla arbetar med konsumentrådgivning när denna lag träder i kraft, utnämns med personens samtycke, utan hinder av behörighetsvillkoren i 5 §, till en tjänst som inrättas vid en magistrat inom pendlingsregionen. Med samtycke av tjänstemannen i fråga kan denne

också utnämns till en tjänst som inrättas vid en magistrat inom en annan pendlingsregion. Med huvudsyssla avses här en tjänst där minst 70 procent av den totala arbetstiden vid ovan nämnda tidpunkt använts för konsumentrådgivning. Vad som ovan föreskrivs om tjänster och tjänstemän gäller också uppgifter och anställda i arbetsavtalsförhållande. Den personal som är anställd i konsumentrådgivningsuppgifter för viss tid utnämns till tjänster vid magistraten för motsvarande tid. Besluten om utnämning till tjänster enligt detta moment fattas av Konsumentverket.

3. Anställningsvillkoren för den personal som överförs så som anges i 2 mom., inklusive lönegrunderna, bestäms enligt statens gällande tjänstekollektivavtal. De kommunala tjänste- och kollektivavtalen upphör att tillämpas på den personal som överförs vid tidpunkten för överföringen. En person som överförs behåller den lön i euro som han eller hon hade vid tidpunkten för överföringen.

4. Om någon vid tidpunkten för utnämningen till en tjänst hos magistraten har rätt till tilläggspensionsandel enligt 19 mom. i ikraftträdande bestämmelsen i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (713/2004), behåller han eller hon denna rätt om den anställning som lagen om statens pensioner (1295/2006) är tillämplig på fortgår omedelbart efter överföringen på det sätt som föreskrivs i 3 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/1996) och utan avbrott fram till den personliga ålderspensionsålder som avses i 17 mom. i ikraftträdande bestämmelsen i nämnda lag om ändring av lagen om kommunala pensioner eller om personen i fråga blir arbetsoförmögen medan anställningsförhållandet pågår.

5. Utan hinder av vad som föreskrivs i lagen om offentlig upphandling (348/2007) får ett sådant avtal om produktion av tjänster som avses i 3 § ingås utan anbudsförfarande, om avtalet ingås inom ett år från ikraftträdandet av denna lag med en serviceproducent som producerade konsumentrådgivningstjänster vid lagens ikraftträdande.

6. Kommuner och samkommuner är på begäran av magistraten skyldiga att till magistraten utan ersättning överlåta möbler, utrustning, adb-program och andra för myn-

dighetens verksamhet behövliga inventarier som de äger, om dessa har använts uteslutande för produktion av konsumentrådgivningstjänster. Dessutom är serviceproducenterna skyldiga att till magistraterna mot skäligen ersättning för tre år räknat från ikraftträdandet av denna lag överlåta nyttjanderätten till kon-

torslokaler och tele- och datakommunikation som uteslutande använts för produktion av konsumentrådgivningstjänster. Begäran om överlåtelse av ägande- och nyttjanderätten får framställas redan före ikraftträdandet av denna lag så snart den blivit stadfäst och senast den 31 december 2008.

2

Lag

om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1998 om Konsumentverket (1056/1998) 1 § 2 och 4 mom., av dem 1 § 4 mom. sådant det lyder i lag 715/2000, som följer:

1 §

Uppgifter

Konsumentverket främjar och genomför konsumentupplysning och konsumentfostran, gör utredningar och jämförelser som gäller konsumentfrågor, tar initiativ och framlägger förslag i syfte att utveckla konsumentskyddet och konsumentpolitiken och fullgör andra uppgifter som enligt gällande lagstiftning och

andra bestämmelser ankommer på verket. I fråga om konsumentombudsmannens uppgifter vid tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt.

Om Konsumentverkets uppgifter vid ordnande av ekonomi- och skuldrådgivning och konsumentrådgivning föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3

Lag**om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland**

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs i 73 § i grundlagen, och Ålands lagtings beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs i 69 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland av den 16 augusti 1991 (1144/1991),

ändras i självstyrelselagen för Åland 30 § 11 punkten som följer:

30 §

*Behörighet och förfarande i förvaltnings-
ärenden*

Förvaltningen i angelägenheter som faller inom rikets lagstiftningsbehörighet ankommer på riksmyndigheterna med iakttagande av följande:

11) de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på magistraterna ska i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och staten,

Denna lag träder i kraft den 20.

Helsingfors den 16 maj 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Tuija Brax*

*Bilaga
Parallelltext*

2

Lag

om ändring av 1 § i lagen om Konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1998 om Konsumentverket (1056/1998) 1 § 2 och 4 mom., av dem 1 § 4 mom. sådant det lyder i lag 715/2000, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Uppgifter

Konsumentverket främjar och genomför konsumentupplysning och konsumentfostran, styr den kommunala konsumentrådgivningen, gör utredningar och jämförelser i anslutning till konsumentfrågor samt tar initiativ och framlägger förslag till utveckling av konsumentskyddet och konsumentpolitiken och sköter dessutom andra uppgifter som enligt bestämmelser ankommer på verket. I fråga om konsumentombudsmannens tillsynsuppgifter enligt lagstiftningen gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt om dem.

Angående Konsumentverkets uppgifter vid ordnande av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning bestäms särskilt.

Föreslagen lydelse

1 §

Uppgifter

Konsumentverket främjar och genomför konsumentupplysning och konsumentfostran, gör utredningar och jämförelser som gäller konsumentfrågor, tar initiativ och framlägger förslag i syfte att utveckla konsumentskyddet och konsumentpolitiken och fullgör andra uppgifter som enligt gällande lagstiftning och andra bestämmelser ankommer på verket. I fråga om konsumentombudsmannens uppgifter vid tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt.

Om Konsumentverkets uppgifter vid ordnande av ekonomi- och skuldrådgivning samt konsumentrådgivning föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3

Lag**om ändring av 30 § i självstyrelselagen för Åland**

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs 73 § i grundlagen, och Ålands lagtings beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs 69 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland av den 16 augusti 1991 (1144/1991),
ändras i självstyrelselagen för Åland 30 § 11 punkten som följer:

*Gällande lydelse**Förelagen lydelse*

30 §

30 §

*Behörighet och förfarande i förvaltnings-
ärenden**Behörighet och förfarande i förvaltnings-
ärenden*

Förvaltningen i angelägenheter som faller inom rikets lagstiftningsbehörighet ankommer på riksmyndigheterna med iakttagande av följande:

Förvaltningen i angelägenheter som faller inom rikets lagstiftningsbehörighet ankommer på riksmyndigheterna med iakttagande av följande:

11) de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på kommunerna skall i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och kommunerna,

11) de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på *magistraterna* ska i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och *staten*,

Denna lag träder i kraft den 20 .
